

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Методичні вказівки

до проведення практичних занять в 3 курсу

«ТРЕНІНГ 1»

для студентів денної та заочної форм навчання
економічних спеціальностей

Харків 2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

До друку дозволяю

проф. Романовський О.Г.

Методичні вказівки

до проведення практичних занять в 3 курсу
«ТРЕНІНГ 1»
для студентів денної та заочної форм навчання
економічних спеціальностей

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 24.12.2014 року

Харків
НТУ «ХПІ»
2016

Методичні вказівки до проведення практичних занять з курсу «ТРЕНІНГ 1» для студентів денної та заочної форм навчання економічних спеціальностей / уклад. С. В. Брік. – Х. : НТУ «ХП», 2016. – 20 с.

Укладач С. В. Брік.

Рецензент

Кафедра економічного аналізу і обліку

ВСТУП

Господарські процеси, які відбуваються в підрозділах народного господарства, потребують постійного спостереження і контролю з метою управління цими процесами. Одним з видів господарського обліку є бухгалтерський облік, предметом якого є стан господарських засобів і джерел їх формування, господарські процеси і операції. Підприємствам різних форм власності притаманні свої особливості щодо ведення бухгалтерського обліку, застосування форм ведення бухгалтерського обліку, облікових реєстрів, використання рахунків. Знання прийомів і способів бухгалтерського обліку відноситься саме до спеціального пізнання, тобто такого, яке властиве лише спеціалістам-професіоналам.

Практичні заняття покликані показати та довести до свідомості студента зв'язок теорії з практикою, навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці, використовувати технічні прийоми у вирішенні практичних питань, різноманітних облікових розрахунків тощо.

Видання містить наскрізне завдання для практичних занять з метою закріплення теоретичних знань і набуття практичних навичок, а також для самостійної роботи студентів з метою поглиблення знань та вмінь, а також перевірки засвоєння матеріалу курсу.

Практичний тренінг з бухгалтерського обліку складено з метою вдосконалення методичного забезпечення практичної підготовки та самостійної роботи студентів.

Умова завдання

Вхідними даними до виконання наскрізної задачі є: сальдо синтетичних рахунків, які формують баланс на початок року; перелік господарських операцій за місяць та їх відображення в бухгалтерських записах підприємства. На основі даних до виконання завдань необхідно:

- Скласти баланс підприємства станом на 1 жовтня 2016 року:
- Заповнити Журнал господарських операцій (указати документ, що засвідчує проведення господарської операції, кореспонденцію рахунків та розрахувати необхідні суми, що не вказані в Журналі).
- Заповнити відомість нарахування заробітної плати (табл. Д. 1).
- Заповнити відомість нарахування Єдиного соціального внеску (табл. Д. 2).
- Заповнити відомість обліку основних засобів (табл. Д. 3).
- Заповнити відомість нарахування амортизації (табл. Д. 4).
- Заповнити відомість розрахунку розподілу загальновиробничих витрат (табл. Д. 5).
- Заповнити відомість обліку готової продукції (табл. Д. 6).
- Скласти оборотно-сальдову відомість.
- Скласти журнал-ордер № 1 за рахунками 30, 31, 33.
- Скласти журнал-ордер № 3 за аналітичними рахунками.
- Скласти журнал-ордер № 4 за рахунками обліку необоротних матеріальних активів та інвестицій.
- Скласти журнал-ордер № 5 за рахунками класу 9.
- Скласти журнал-ордер № 6 за рахунками класу 7.
- Скласти журнал-ордер № 7 за рахунками обліку власного капіталу.
- Скласти фінансову звітність за жовтень 2016 року на підставі проведених операцій (форми 1, 2, 3, 4).

Приватне підприємство займається виробництвом меблів, є платником податку на прибуток і ПДВ на загальних підставах.

Залишки активів, капіталу та зобов'язань на 01 жовтня 2016 р.:

1. Основні засоби, грн:

Основний засіб	Первісна вартість	Знос
Адміністративна будівля	23040,00	7872,00
Будівля магазину	75000,00	12812,50
Будівля цеху № 1	90000,00	37125,00
Будівля цеху № 2	69000,00	9890,00
Верстат для виробництва продукції № 1	852,00	227,20
Верстат для виробництва продукції № 2	1332,00	244,20
Комп'ютер (відділ збуту)	2700,00	1800,00
Комплект монтажних інструментів	500,00	141,67
Легковий автомобіль	36000,00	12600,00
Машина для обробки деталей продукції № 3	1988,28	1017,81
Верстат для обробки деталей продукції № 4	1152,00	608,00
Орендований фрезерувальний верстат	25000,00	-

2. Залишок коштів на поточному рахунку – 35540,00 грн.

3. Статутний капітал – 191900,00 грн.

4. Неоплачений капітал – 3000,00 грн.

5. Нерозподілений прибуток – 60000,00 грн.

6. Залишки за рахунками зобов'язань, грн:

Назва рахунка	Сума
Розрахунок за податком з доходів фізичних осіб	387,34
Розрахунки за заробітною платою	4050,62
Розрахунок за єдиним соціальним внеском (нарахування по ставці 36,7 %)	1533,98
Розрахунок за єдиним соціальним внеском (утримання по ставці 3,6 %)	171,95
Розрахунок за військовим збором по ставці 1,5 %	99,01

8. Готова продукція:

Вид продукції	Кількість	Виробнича собівартість одиниці, грн	Відпускна ціна, грн
Продукція № 1	5	135,00	300,00
Продукція № 2	1	330,00	792,00
Продукція № 3	8	73,00	186,00
Продукція № 4	4	197,00	450,00

Додаткові умови:

- Підприємство обліковує витрати на рахунках 9-го класу.
- При амортизації основних засобів застосовується прямолінійний метод.
- Вартісна межа малоцінних необоротних матеріальних активів – 500 грн, їх амортизацію нараховують у першому місяці використання об'єктів у розмірі 100 % вартості.
- Вартість запасів при вибутті оцінюють методом середньозваженої собівартості.
- Усі контрагенти підприємства, крім операції № 19 – платники ПДВ.
- Господарські операції жовтня 2016 року підприємство відобразило в журналі господарських операцій (табл. 1).

Таблиця 1 – Журнал господарських операцій

№ п/п	Зміст операції (вказати документ, що підтверджує її проведення)	Кореспонден- ція рахунків		Сума, грн.
		Дт	Кт	
1	2	3	4	5
1	Придбання матеріалів за попередньою оплатою: <ul style="list-style-type: none"> • перераховано аванс постачальнику за матеріали; • відображено податковий кредит з ПДВ; • отримано матеріали від постачальника; • проведено залік заборгованостей 			30000,00

Продовження табл.

1	2	3	4	5
2	Безоплатно отримано матеріали від постачальника			25000,00
3	Придбання матеріалів підзвітною особою: <ul style="list-style-type: none"> • отримано готівку в касу підприємства для видачі підзвітній особі; • видано кошти у підзвіт на придбання матеріалів; • оприбутковано матеріали, придбані підзвітною особою; • відображено податковий кредит з ПДВ. 			2400,00
4	Нарахування заробітної плати: <ul style="list-style-type: none"> • працівникам виробництва; • загальновиробничому персоналу; • адміністративному персоналу; • працівникам відділу збуту 			
5	Утримання із заробітної плати: <ul style="list-style-type: none"> • єдиного соціального внеску за ставкою 3,6 % • податку на доходи фізичних осіб • військового збору за ставкою 1,5 % 			
7	Нарахування на заробітну плату єдиного соціального внеску за ставкою 36,7 %: <ul style="list-style-type: none"> • працівникам виробництва; • загальновиробничому персоналу; • адміністративному персоналу; • працівникам відділу збуту 			
8	Відпускання сировини та матеріалів у виробництво: <ul style="list-style-type: none"> • у цех № 1; • у цех № 2 			1456,95 2070,00

Продовження табл.

1	2	3	4	5
9	<p>Нарахування амортизації необоротних активів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • верстат для виробництва продукції № 1; • верстат для виробництва продукції № 2; • машина для обробки деталей продукції № 3; • верстат для обробки деталей продукції № 4; • комплект монтажних інструментів; • будівля цеху № 1; • будівля цеху № 2; • адміністративна будівля; • калькулятор (100% його вартості); • легковий автомобіль; • комп'ютер (відділ збуту); • будівля магазину 			
10	<p>Витрати на електроенергію:</p> <ul style="list-style-type: none"> • цех № 1; • цех № 2; • адміністративна будівля; • будівля магазину; • відображено податковий кредит з ПДВ 			<p>60,00</p> <p>40,00</p> <p>34,00</p> <p>50,00</p> <p>36,80</p>
11	<p>Витрати на прибирання приміщень:</p> <ul style="list-style-type: none"> • цех № 1; • цех № 2; • адміністративна будівля; • будівля магазину; • відображено податковий кредит з ПДВ 			<p>75,00</p> <p>30,00</p> <p>40,00</p> <p>50,00</p> <p>39,00</p>
12	Використання матеріалів на пакування продукції			32,70
13	<p>Віднесення загальновиробничих витрат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • до виробничих витрат; • до собівартості реалізованої продукції 			

Продовження табл.

1	2	3	4	5
14	<p>Оприбуткування з виробництва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 одиниць продукції № 1 (цех № 1); • 5 одиниць продукції № 2 (цех № 1); • 20 одиниць продукції № 3 (цех № 2); • 10 одиниць продукції № 4 (цех № 2) 			<p>1200,00</p> <p>1800,00</p> <p>1600,00</p> <p>1900,00</p>
15	<p>Реалізація продукції за передоплатою (8 одиниць продукції № 1 по 300,00 грн і 6 одиниць продукції № 2 по 792,00 грн):</p> <ul style="list-style-type: none"> • одержано передоплату від покупця • нараховано податкові зобов'язання з ПДВ; • відображено дохід при відвантаженні продукції покупцю; • відображено собівартість реалізованої продукції; • відображено залік заборгованостей 			
16	<p>Реалізація продукції з наступною оплатою (22 одиниці продукції № 3 по 186,00 грн і 7 одиниць продукції № 4 по 450,00 грн):</p> <ul style="list-style-type: none"> • відображено дохід при відвантаженні продукції покупцю • нараховані податкові зобов'язання з ПДВ; • відображено собівартість реалізованої продукції; • одержано оплату від покупця 			

Продовження табл.

1	2	3	4	5
17	<p>Виплата заробітної плати за попередній місяць:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перераховано до бюджету податок на доходи фізичних осіб; • перераховано до бюджету внески з єдиного соціального внеску (нарахування за ставкою 36,7 %); • перераховано до бюджету внески з єдиного соціального внеску (утримання за ставкою 3,6 %); • перераховано до бюджету внески з військового збору за ставкою 1,5 %; • отримано готівку в касу для виплати заробітної плати; • виплачено заробітну плату; • депоновано невикрадену заробітну плату; • повернено готівку на рахунок у банку 			3618,04
18	<p>Надходження основних засобів як внеску до статутного капіталу підприємства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одержано від засновника – неплатника ПДВ і введено в експлуатацію деревообробний станок 			30000,00
19	<p>Придбання малоцінного необоротного матеріального активу з наступною оплатою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одержано калькулятор; • відображено суму податкового кредиту з ПДВ; • введено калькулятор в експлуатацію; • перераховано кошти постачальнику 			600,00

Продовження табл.

1	2	3	4	5
20	<p>Виготовлення основних засобів із залученням підрядника:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перераховано аванс на виготовлення комплекту меблів (4 шафи) підряднику – платнику ПДВ; • відображено суму податкового кредиту з ПДВ; • списано матеріалі, використанні на виготовлення меблів; • отримано виготовлені меблі від підрядника; • введено меблі в експлуатацію 			<p>3600,00</p> <p>7000,00</p>
21	<p>Безоплатне отримання основних засобів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • отримано причіп до легкового автомобіля 			3000,00
22	<p>Продаж основних засобів з одержанням авансу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одержано аванс за комплект монтажних інструментів; • відображено податкові зобов'язання з ПДВ; • виведено із експлуатації об'єкт основних засобів у зв'язку з продажем; • відображено списання зносу; • передано комплект монтажних інструментів покупцю; • закрито рахунки розрахунків 			480,00
23	<p>Списання об'єкта основних засобів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виведено з експлуатації автомобіль у зв'язку з його крадіжкою; • відображено списання зносу; • відображено суму збитків на позабалансовому рахунку 			

Продовження табл.

1	2	3	4	5
24	<p>Вибуття основних засобів у вигляді інвестицій у статутний фонд іншого підприємства (Засновники погодилися, що вартість цього основного засобу оцінена у 72000,00 грн, в тому числі ПДВ – 12000,00 грн):</p> <ul style="list-style-type: none"> • списано суму зносу будівлі цеху № 1, яка буде передана до статутного капіталу іншого підприємства; • передано будівлю; • нараховано податкове зобов'язання з ПДВ; • відображено різницю між справедливою та балансовою вартістю інвестиції 			
25	<p>Передача в оренду основного засобу (магазину):</p> <ul style="list-style-type: none"> • відображено первісну вартість переданої в оренду частини будівлі магазину; • відображено знос переданої в оренду частини будівлі магазину; • нараховано податкові зобов'язання з ПДВ; • отримано в касу підприємства аванс за перший місяць оренди; • нараховано орендну плату за поточний місяць; • закрито рахунки розрахунків; • здано готівку в банк 			<p>7500,00</p> <p>1312,50</p> <p>1200,00</p> <p>1200,00</p> <p>1100,00</p>
26	<p>Отримання в оренду основного засобу (легковий автомобіль):</p> <ul style="list-style-type: none"> • отримано за договором оперативної оренди легковий автомобіль; • нараховано орендну плату; • нараховано податковий кредит; • сплачено орендну плату за поточний місяць 			<p>25000,00</p> <p>400,00</p>

Продовження табл.

1	2	3	4	5
27	<p>Ремонти власних основних засобів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведено ремонт автомобіля, яким користується адміністрація підприємства; • відображено податковий кредит з ПДВ; • оплачено ремонт автомобіля 			500,00
28	<p>Поліпшення (модернізація) орендованого основного засобу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведено модернізацію фрезерувального станка; • відображено податковий кредит з ПДВ; • утворено необоротний актив «Поліпшення орендованого станка»; • оплачено ремонт станка 			550,00
29	<p>Віднесення витрат на рахунок фінансових результатів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • собівартість реалізованої продукції; • адміністративні витрати; • витрати на збут; • собівартість реалізованих необоротних активів; • вартість списаних необоротних активів 			
30	<p>Віднесення доходів на рахунок фінансових результатів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • від реалізації готової продукції; • від операційної оренди активів; • від операційної курсової різниці; • від безоплатно одержаних оборотних активів; • від реалізації необоротних активів; • інші доходи від звичайної діяльності 			
31	<p>Визначення фінансового результату:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прибуток від операційної діяльності; • збиток від іншої діяльності 			

Додаток

Таблиця Д. 1 – Відомість нарахування заробітної плати

ППП	Посада	Нарахування з/пл	Утримання				До видачі
			ВЗ, 1,5 %	ЄСВ, 3,6 %	ПДФО, 15 %	Разом	
Іванов В. В.	Директор	1000					
Солод Н. О.	Гол. бух.	800					
Захаров І. І.	Нач. цеху 1	500					
Харлам Р. Т.	Нач. цеху 2	500					
Вірчук Т. І.	Столяр цеху 1	450					
Кравець І. Л.	Столяр цеху 2	450					
Жура С. С.	Нач. відділу збуту	570					
Разом		4270					

Таблиця Д. 2 – Відомість нарахування Єдиного соціального внеску за ставкою 36,7 %

База нарахування	Розмір внеску	Проведення	
		Д-т	К-т
900			
1000			
1800			
570			
Разом			

Таблиця Д. 3 – Відомість обліку основних засобів

Назва об'єкта	Строк експлуатації	Залишок на 01.10.16 (первісна вартість)	Надходження (Д-т рах. 10)		Вибуття (К-т рах. 10)					Залишок на 31.10.16 (первісна вартість)
			Сума, грн	в К-т рах.	1031	131	972	976	Разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Комплект монтажних інструментів										

Продовження табл. Д.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Верстат для виробництва продукції № 1										
Верстат для виробництва продукції № 2										
Машина для обробки деталей продукції № 3										
Верстат для обробки деталей продукції № 4										
Легковий автомобіль										
Комп'ютер (відділ збуту)										
Будівля цеху № 1										
Будівля цеху № 2										
Адміністративна будівля										
Будівля магазину (1000 м ² торгової площі)										

Продовження табл. Д.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Передає в оренду частина будівлі магазину (100 м ²)										
Дерево-обробний станок										
Комплект офісних меблів										
Причіп до легкового автомобіля										
Разом										

Таблиця Д. 4 – Відомість нарахування амортизації

Назва об'єкта	Залишок на 01.10.16	Списання (Д-т рах. 131)		Нарахування (К-т рах. 131)						Залишок на 31.10.16
		Сума, грн	в К-т рах.	23	91	92	93	131	Разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Комплект монтажних інструментів										
Верстат для виробництва продукції № 1										
Верстат для виробництва продукції № 2										

Продовження табл. Д.4

Машина для обробки деталей продукції № 3										
Верстат для обробки деталей продукції № 4										
Легковий автомобіль										
Комп'ютер (відділ збуту)										
Будівля цеху № 1										
Будівля цеху № 2										
Адміністративна будівля										
Будівля магазину (1000 м ² торгової площі)										
Передана в оренду частина будівлі магазину (100 м ²)										
Разом										

Таблиця Д. 5 – Розрахунок розподілу загальновиробничих витрат

Показник	Всього, грн	На одиницю бази розподілу	Включення загальновиробничих витрат до	
			Витрат виробництва (рах. 23), грн	Собівартості реалізованої продукції (рах. 90), грн
База розподілу за нормальною потужністю (зарплата основних робітників), грн				
Загальновиробничі витрати за нормальною потужністю, грн, у тому числі				
<ul style="list-style-type: none"> Змінні – разом, у тому числі електроенергія 				
<ul style="list-style-type: none"> Постійні – разом, у тому числі зарплата ЕСВ Амортизація прибирання цехів 				
База розподілу за фактичною потужністю, грн				
Фактичні загальновиробничі витрати, грн				
<ul style="list-style-type: none"> змінні 				
<ul style="list-style-type: none"> постійні, з них 				
Постійні розподілені				
Постійні нерозподілені				
Разом				

Таблиця Д. 6 – Відомість обліку готової продукції

Вид про-дукції	Залишок на початок			Надходження			Вибуття			Залишок на кінець		
	Кіль-кість, од.	Собі-вар-тість, грн	Сума, грн.	Кіль-кість, од.	Собі-вар-тість, грн	Сума, грн.	Кіль-кість, од.	Собі-вар-тість, грн	Сума, грн.	Кіль-кість, од.	Собі-вар-тість, грн	Сума, грн.
№ 1												
№ 2												
№ 3												
№ 4												
Разом												

Навчальне видання

Методичні вказівки

до проведення практичних занять з курсу «ТРЕНІНГ 1» для студентів
денної та заочної форм навчання економічних спеціальностей

Укладач **Брік** Світлана Володимирівна

Відповідальний за випуск

Роботу рекомендував до видання М. І. Погорелов

Редактор Л.Л. Яковлева

План 2016 р., поз. ___/___

Підп. до друку __.__.__. Формат 60 x 84^{1/16}. Папір офсет.
Гарнітура Таймс. Друк – ризографія. Ум. друк. арк. __. Обл. - вид. арк. __
Наклад 50 прим. Зам.№ __. Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ «ХП».

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 3657 від 24.12.2009р.
61002, Харків, вул. Фрунзе, 21

Друкарня НТУ „ХП“. 61002, Харків, вул. Фрунзе, 21.